

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

D. A. Tractatus De Privilegiis Ecclesiae

Zanchi, Lelio

Veronae, M. D. LXXXVI.

Sexagesimum Secundum Priuilegium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61627)

- 10 Restitutionis in integrum potest delegari per ordinarium.
 11 Arbitrator non exercebit officium nobile, sed officium compositionis.
 12 In arbitro potest compromitti res criminalis dummodo agatur civiliter.
 13 Arbitri sententia non infamat aliquo modo quantumcumque sit famosum delictum.
 14 Actio iniuriarum infamat siue agatur civiliter, siue criminaliter.

Sexagesimum Secundum Privilegium.

- E**CCLESIA alio privilegio gaudet, et quod restitutio in integrum est postulanda ab ordinario administrationem habente, vel a Delegato ab eo, siue hæc causa sit specialiter delegata, siue in eam incidat generaliter sibi commissæ, ab ordinario verò non habente administrationem, vel a delegato peti non debet, nisi veniat incidenter in causa. Arbitrator autem de causa restitutionis non cognoscit, nec potest assumi in maioribus causis, hoc enim beneficium restitutionis non datur, nisi deficiente iure communi. Veritur dubium an quis possit dare beneficium restitutionis: Hic Papa ostendit, qui iudices hoc facere possunt. et Iudices ordinarii habentes administrationem possunt causam restitutionis terminare, idem facere possunt delegati ab eis, si ipsis commissum fuerit specialiter, siue in ipso negotio incidat quæstio restitutionis. Sunt, & alii Iudices non habentes administrationem, & sunt ordinarii, delegati ab ipsis, de hac causa cognoscere non possunt, nec arbitri, nisi coram eis mota fuerit incidenter. et In causa matrimoniali, liberali, vel criminali, arbitrator assumi non potest, cum huiusmodi causæ maiores iudices exigant. cap. causa restitutionis in integr. rest. Si causa restitutionis in integrum adinuenta est, ut enormiter læsis subueniatur cur non debet hoc remedium, seu beneficium indistinctè esse commune omnibus iudicibus: Quare non debet impetrari nisi ab ordinariis, vel ab ipsis delegatis, quibus licet cognoscere, quando causa est commissæ, vel incidenter cognoscenda causa restitutionis non est delegabilis per ordinarium, administrationem non habentem. Ratio est. Quia nemo dat quod non habet, cap. quod autem de iur. patro.
- 4 et Hoc remedium restitutionis extraordinarium est, & sapit naturam mixti Imperii, quia expeditur iudicis officio nob. licet ad instantiam partis. et Nulla tamen actio competit ad petendum restitutionem, l. quod si minor in fin. ff. de minor. Hinc est, et quod

S minor

minor magistratus non potest de hac causa cognoscere, l. ea quæ
 ff. ad municip. Ideo de iure ciuili non potest delegare. Cōtrarium
 deciditur in l. fi. C. vbi & apud quem, hæc causa de mente scriben-
 tium non potest delegari de iure ciuili, sed fauore minoris, fuit
 7 introductum, vt posset delegari. † Hinc est, quod arbiter cogno-
 scere non potest. Quia causa est mixti Imperii, & arbiter non ha-
 bet ea, quæ sunt mixti Imperii, nec etiam simplicem iurisdictionem,
 sed quandam notionem, l. i. C. de arbit. l. ait prætor. ff. de
 de re. iud. cap. per tuas de arbit. in causa matrimonii, quia est sa-
 cramentum, & incumbit maiori Iudici. Vnde Episcopus cogno-
 scit in causa liberali, hanc omitto, cum tractetur an sit seruus, vel
 liber, nec in causa criminali, in qua nō potest compromitti, l. non
 8 distinguemus. ff. de arb. † Omnes igitur Iudices de hac causa
 cognoscere possunt saltem incidenter, quia restitutio, in inte-
 grum est beneficium, quod misericorditer imploratur à Iudice
 ex nobili suo officio. Ideo postulandum ab ordinario. Venit igitur
 considerandum cū hic tractetur de iurisdōne, vel administratione Iu-
 9 dicis. † An Inquisitores hereticę prauitatis per Papā deputati in
 prouincia, vel diocesi videantur habere administrationem dele-
 gatā, vel ordinariam? Et dicendum est eos non habere, nisi delega-
 tam. Ita not. Ioann. Andr. in capitu. per hoc de hæreti. lib. 6. Et à si-
 mili probatur in capitu. ne aliqui eod. titu. lib. 6. Clarum est igi-
 10 tur, † quod causa restitutionis in integrum potest delegari per
 ordinarium habentem administrationem, hinc est, quod omnes
 causæ de iure canonico possunt delegari, Abb. in cap. quo ad sedē
 de officio ordin. Verum possunt partes compromittere in arbitra-
 torem, non vt restituat, sed vt cōponat inter partes super causa re-
 11 stitutionis. † Et ita arbitrator non exercebit officium nobile, sed
 12 officium compositoris. † Potest bene compromitti in arbitro res
 criminalis, dummodo agatur ciuilitè, ca. literas de præsump. Su-
 per actione iniuriarum non potest compromitti, quia illa infā-
 mat siue agatur ciuilitè, siue criminalitè, sed hoc non procedit.
 13 † Quia sententia arbitri non infamat aliquo modo, quantumcum-
 que delictum sit famosum. Sed si ex forma statuti sententia arbi-
 tri haberet executionem paratam, tunc sententia arbitri infama
 ret, si delictum esset famosum, & tunc potest dici vera sententia.
 14 Nam causa videtur tunc grauis, ex quo resultat infamia. † Actio
 igitur iniuriarum infamat, siue agatur ciuilitè, siue criminalitè
 vt dixit Abb. in capitu. cum te de re iudica. Concludendo hic, Pa-
 pa videtur ostendere, qui sunt illi Iudices corā quibus integram
 resti-

restitutio sit postulanda, & sunt Iudices ordinarii habentes administrationem. Item delegati ab eis, alii sunt Iudices ordinarii, non habentes administrationem delegati ab illis, nec arbitri de hac eam cognoscere non possunt, nisi coram eis mota fuerit incidenter, & quod arbitri in causa matrimoniali, liberali, & criminali, non possunt assumi cum istæ causæ maiores Iudices requirant.

S U M M A R I U M.

- 1 Alienatio fieri potest duobus modis.
- 2 Appellatio suspendit omnem actum.
- 3 Rescriptum Papæ an extenditur ad singularem successorem? fallit ut ibi.
- 4 Possessor conveniri potest rei vendicatione.
- 5 Alienator convenitur ex edicto alienationis iudicij mutandi ad interesse per actionem in factum quàm parit dolus.
- 6 Prouisio noua & bona cum à principali fonte orta fuerit tendat ad elidendam calliditatem.

Sexagesimum Tertium Privilegium.

ECCLESIA Alio priuilegio gaudet, quòd is in quæ facta est alienatio rei causa mutandi iudicij conuenitur ex rescripto impetrato contra alienantem. Vt si aliqui impetrarent literas contra suos aduersarios, aduersarij illi antequam literæ ad iudicem perueniant, vel post, vt mandatum Apосто-

licum eludant, antequam citentur alterum de duobus faciunt.

Aut appellat: Aut possessiones commutant, super quibus controuersiam sperant. Cum hoc audiisset Papa, mandat quatenus si res ita se habeat, quòd remota appellatione compellantur super eorum examinatione respondere, quia ad mutandum iudicium,

- † alienatio fieri potest duob. modis. Primus enim fuit quando ille qui erat conueniendus, rem contentiosam in alium transtulit. Secundus modus quãdo fraudulenter de possessione recessit, ut alius ingrederetur, vnde habebit locum Edictũ de alien. Iud. mu
- ta. causa fac. c. 1. † Si appellatio suspendit omnem actum, ex qua causa mandat Papa, vt possessor rei alienatę compellatur respondere, etiam non obstante appellatione, quia in contemptum man